

צוות התערבות באזור תקרית

ייעוד תא רווחה בחרום

יצירת **תמונת מצב** אוכלוסיית רווחה בעיר ו/או אוכלוסייה
הנדרשת למענה רווחה נקודתי בהתאם לאירוע,
מתן **מענה מקצועי** ברמה פרטנית, משפחתית וקהילתית, לכל
אוכלוסיית הרווחה המוכרת ולכל אלו שנפגעו ממצב החרום
מכלל האוכלוסייה במועצה (מעגל שני ושלישי).

צוותים/משימות תא רווחה

**צוות
התערבות
אזור תקרית**

**צוות טיפולי מתקן
קליטה**

**צוות רווחה שגרת
חירום אוכלוסיות
מיוחדות**

צוות הודעה מרה

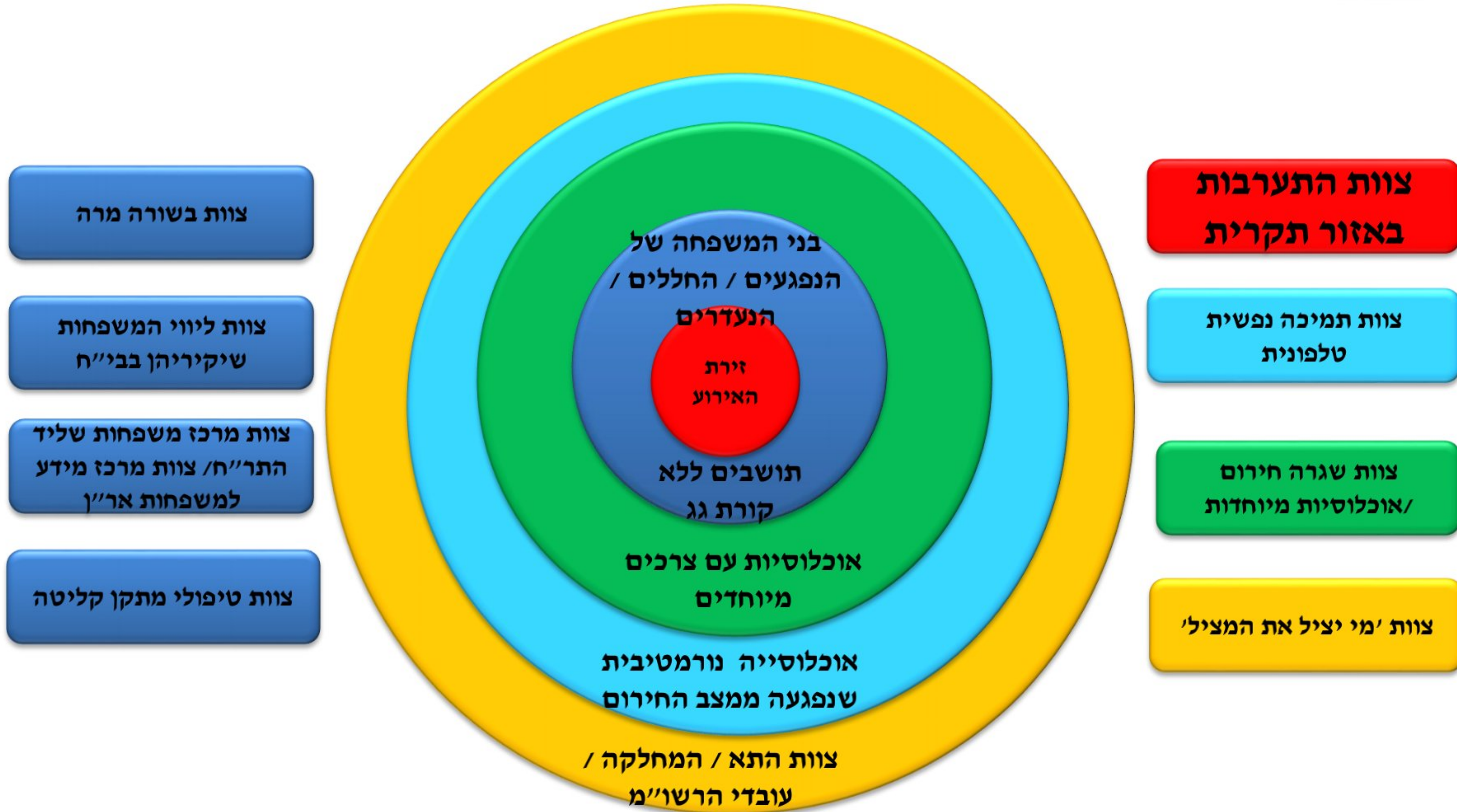
**צוות ליווי משפחות
שיקיריהן בבית "ח"**

**צוות מרכז
משפחות במרכז
מידע למשפחות
נעדרים**

**צוות עזרה ראשונה
נפשית טלפוני**

**צוות 'מי יציל את
המציל'**

הפעלת הצוותים לפי מעגלים

מהו אזור תקרית?

אירוע חומרים

שריפה

טרור

מלחמה / ירי טילים / אתר הרס

אירוע אזרחי

מאפייני אזור תקרית

כאוס

אי-ודאות

קבלת החלטות-תמונה

ארגונים רבים/ מקבילים

שינויים במושג הזמן

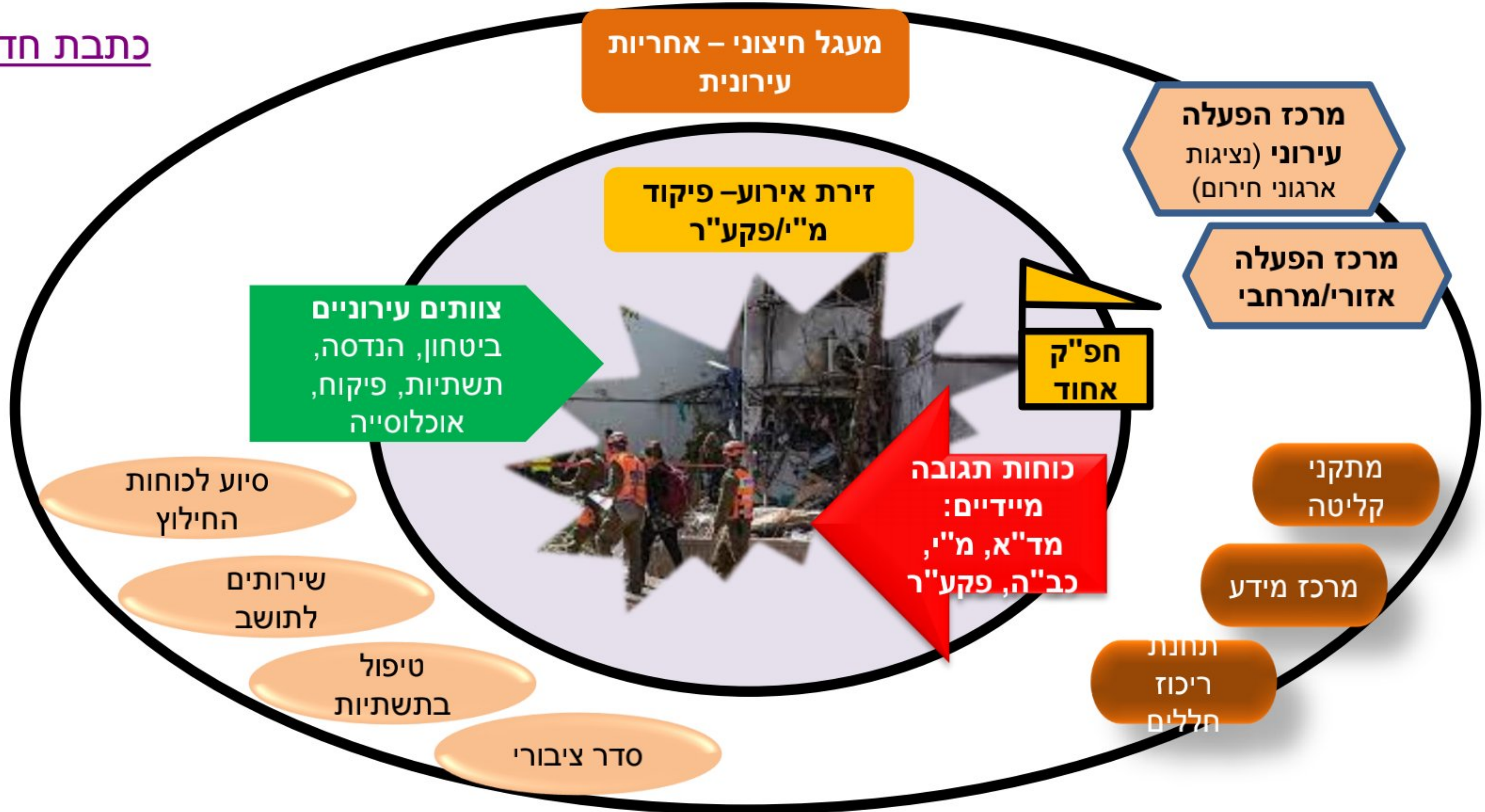
עוצמת רגשות

בוודאות יהיו הפתעות

בלבול

סכמת ארגון אתר

כתבת חדשות

ייעוד הצוות

מתן סיוע פסיכו-סוציאלי לכל אירוע שיש בו נפגעים או פוטנציאל לנפגעים ודורש התערבות של הרשות המקומית

תפקידי הצוות

צמצום פגיעות
נפשיות וחברתיות
באמצעות מתן סיוע
מיידני ראשוני על-פי
הצורך

צמצום התפרצות של
פאניקה וחוסר שליטה

אבחנה של
הסיטואציה והפעלת
התערבות מקצועית

סיוע לאוכלוסייה
הנפגעת לקחת
אחריות על עצמה
ולתפקד בעזרת
כוחותיה

סיוע לאנשי כוחות
החילוץ וההצלה במילוי
תפקידם

דגשים לצוות התערבות

- אין יציאה לשטח ללא אישור.
- עד היציאה יש ללמוד את מאפייני האוכלוסייה באזור האירוע / לתדרך צוות.
- הצטיידות – מטען, סוללה, ווסט זיהוי, קסדה, אפוד מגן, שתיה, מזון.
- בהגעה לשטח חבירה למפקד זירת האירוע והתמקמות במקום בטוח קרוב לאירוע אבל רחוק מבחינת ההמולה
- המענה בשטח הוא קצר מועד – לא טיפול מתמשך
- סביבת העבודה של הצוות בחירום
- סדר הפעולות של הצוות עד היציאה
- המידע שיועבר ע"י הצוות לתא הרווחה
- במוא"ז – קשר לצח"י ביישוב טרם יציאה לשטח.

שלבי ההתערבות

הצטיידות,
משמרות

פריסה

סגירת
אירוע

הזנקה

התערבות

הרכב הצוות

- ראש צוות – עובד/ת סוציאלי/ת בכיר/ה
- סגנית ראש צוות – עובד סוציאלי בכיר/ה
- עובדים סוציאליים – על פי גודל הרשות ומס' העו"סים
- פסיכולוגים מהשפ"ח
- עובדי סמך/ סייעות

משימות הצוות

1. אבחון מקצועי של הקהילה שנפגעה ישירות ושל מעגלי הפגיעות. האבחון כולל:

- ✓ אבחון חומרת הפגיעה המיידית והשלכותיה לטווח קצר.
- ✓ אבחון הצרכים המיידים הפיזיים והנפשיים של האוכלוסייה הפגועה.
- ✓ איתור הכוחות בקרב הקהילה שנפגעה.

2. העלאת צורכי האוכלוסייה הנפגעת בפני הגורמים הרלוונטיים ומעקב אחר קבלת המענים.

3. מתן סיוע מקצועי, מיידית ונגיש: ונטילציה; אוריינטציה; תמיכה; הקשבה.

4. דאגה ומעקב אחר מתן מענים מיידיים לצרכים ראשוניים: שתייה, מזון, ביגוד.

5. ריכוז מידע במקום האירוע, בהתאם לאופי האירוע: רישום הנפגעים/המפונים ועוד

משימות הצוות

6. תיווך והפניה לגורמים/למערכות המטפלות.
7. תיווך וליווי המשפחות בתהליך איתור קרובים/ לכודים/ נעדרים.
8. חיזוי התנהגות אוכלוסייה במקום האירוע.
9. עידוד לסיוע הדדי בין הנפגעים, חיזוק תהליכי התארגנות עצמית והפעלת מערכות תמיכה טבעיות.
10. ייעוץ לעוסקים במידע לציבור בנושא מוראל, עיצוב דעת קהל ופערי מידע הקיימים בשטח
11. ייעוץ מקצועי למנהל האירוע (רשו"מ, פקע"ר, מ"י, מד"א, כב"ה).

נהלי הזנקה בשעת חירום

- **בהתקבל הוראה להפעלת היחידה, מנהל המטה יזניק טלפונית או בהודעת טקסט את ראש הצוות הרלוונטי.**
- **ראש הצוות יזניק את כוח החלוץ של המטה לאבחון ראשוני בשטח והמלצות למטה.**
- **לרוב - הצוות יתכנס במשרדי אגף הרווחה/מרכז הפעלה ומשם יצא לאזור התקרית לאחר אישור מחלקת הביטחון / מנכ"ל (בהיבט הביטחוני)**
- **חברי הצוות יוזנקו בהיקף שיקבע לפי צרכי השטח / אופי האירוע (טלפונית או בהודעת טקסט)**

פרופיל איש צוות

- נגיש וזמין.
- קבוע ברשות – רצוי.
- פטור משירות מילואים – רצוי.
- בשלות מקצועית – רצוי לפחות 5 שנות עבודה במקצוע.
- יכולת גבוהה לעבודה ברמה פרטנית וקבוצתית.
- יוזמה ותושייה.
- יכולת קבלת החלטות בתנאי לחץ.
- יכולת לעבודת צוות.
- יכולת לקחת אחריות.
- גמיש ולא נוקשה.
- יכולת לעבוד בתנאי אי ודאות.

סדר הפעולות

• קבלת מידע על הפעילות לפני היציאה

• קבלת אישור יציאה לשטח מהקב"ט

• הצטיידות (ווסט, מטען, אוכל).

• פגישה עם מנהל זירת האירוע – קבלת מידע, החלפת דרכי תקשורת, תיאום ציפיות

• בחינת אזור האירוע והבנת המתרחש – מי נגד מי

• החלטה על המיקום (נקודת העוגן) של הצוות – פינה שקטה או מרכזית

• תדריך לצוות - פריסת הצוות במעגל הרלוונטי האפשרי ותחילת פעילות

• עדכון תמונת מצב לתא הרווחה.

• סבב התרשמות בין חברי הצוות והמשך איסוף מידע

• התכנסות לסיכומי ביניים - **גיבוש תמונת מצב וביצוע הערכת מצב**

• תדריך - בהחלפת משמרות בשטח עם מנהל הצוות הנכנס

• סיכום – והעברת דיווח למנהל תא הרווחה

• שיח קבוצתי – עד 48 שעות מסיום האירוע

משמרות

- העובדים ירותקו לעבודה במשמרות בהתאם לצורך.
- משמרת לא תימשך יותר מ- 12 שעות.
- נושא קביעת המשמרות והחלפתן הינו באחריות מרכז ההתערבות, בהתייעצות עם מנהל האירוע ומנהל/ת מטה יחידת צוותי אזור תקרית.
- בתום כל משמרת יערך מפגש קצר לתדרוך ותיאום בין צוות יוצא ונכנס.

בזמן הנסיעה

- יש לבצע תדרוך אודות המשימה
- חלוקת תפקידים ותחומי אחריות – כל אחד יודע את התפקיד שלו
- הגדרת מנהלים וגבולות גזרה
- מעבר על תרחישים צפויים ובלתי צפויים
- מעבר על פרוטוקולים של מענה נפשי ראשוני

משימות עו"ס בצוות

עזרה ראשונה נפשית -
אתור נפגעי חרדה בשטח
האירוע התייחסות
לסיטואציה הרגשית בה
נמצא הנפגע ברגע הנתון,
תוך שימת דגש על הכוחות

איתור בעלי צרכים
מיוחדים באזור
התקרית

העברת אינפורמציה
רלוונטית לצוות
בריאות הנפש
ולצוות הרפואי

איתור בעיות הדורשות
התערבות פסיכיאטרית
מיידית והעברתן לצוות
המטפל

איתור בעיות הדורשות
התערבות רפואית
מיידית והעברתן לצוות
המטפל

איתור מנהיגים
מקרב האוכלוסייה
בשלב הראשוני.

יצירת קשר בין
האוכלוסייה
הנפגעת והשירותים
בקהילה

משימות הפסיכולוגים

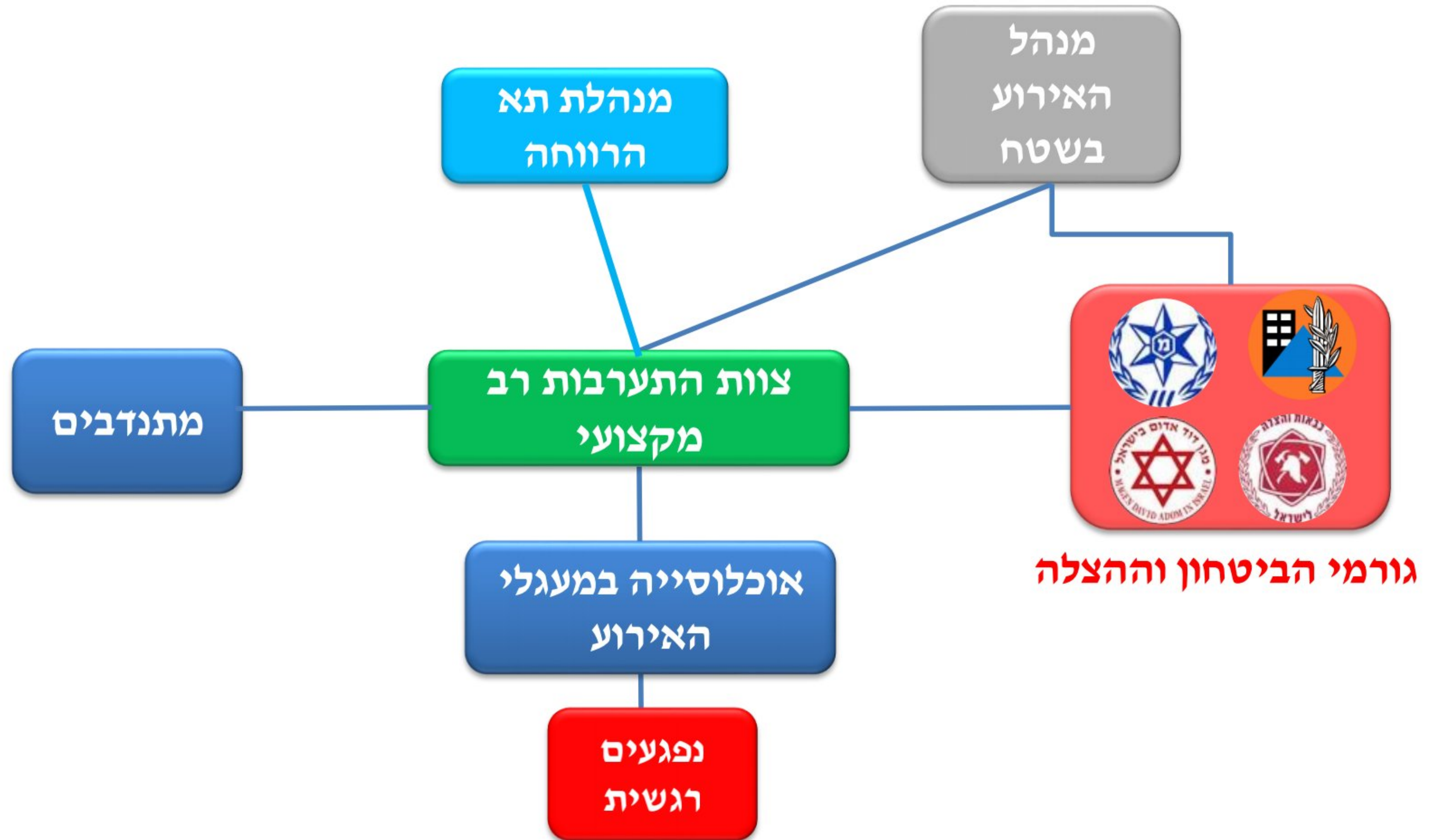
- בשלבים הראשונים – כמו תפקיד העו"סים
- איתור בעיות הדורשות התערבות קליניות מיידיות
- איתור ומתן מענה לצרכים של אוכלוסיית הילדים והנוער

משימות עובדי סמך מקצועיים

- סיוע לאנשי המקצוע בהתאם לצורך.
- סיוע לאוכלוסייה במקום האירוע (מתן שתייה, מזון, וכיו"ב).

סביבת העבודה של הצוות

המידע מהצוות לתא הרווחה

סימולציה

**אזעקה נשמעת ודקה לאחריה אתם שומעים קולות של פיצוצים חזקים והדף.
עשן שחור עולה מעל אחת השכונות בעיר.
תוך דקות נשמעות קולות של ניידות משטרה ואמבולנסים בכל העיר.
בטלוויזיה מדווחים על נפילה בד"ר העיר / הרשות.**

**מישהו נכנס לחדר ואומר שהוא ראה הודעות ברשת שהייתה פגיעה ישירה בבית
ויש הרוגים ופצועים. אומרים שיש גם שני ילדים לכודים....
הבת של אחת העובדות התקשרה וסיפרה שהפיצוץ נשמע ממש חזק והיא
בטוחה שהטיל נפל ממש קרוב לבית שלה.... היא גם רואה עשן סמיך מהחלון...**

מה אתם עושים בשלב זה?

**כעבוד 10 דק' מתקבלת הודעה ממרכז ההפעלה הרשותי: הייתה פגיעה של טיל
בבית מגורים גדול. יש במקום נפגעים וכנראה גם לכודים, יש נזק לבתים נוספים
בסביבה. כוחות המשטרה ופיקוד העורף בשטח. נדרש להוציא צוות התערבות
של עובדים סוציאליים לשטח.**

מה עושים עכשיו?

- מה הפעולות שאתם מבצעים בשלב זה?
  - במסגרת צוות ההתערבות?
  - באופן אישי?
- מהם התנאים ליציאת הצוות לשטח? – מי מאשר? במה זה תלוי?
- כיצד אתם נערכים ליציאה לשטח?
- מה אתם לוקחים איתכם?
- כיצד אתם מגיעים לאזור האירוע?
- מה אתם עושים ואיך אתם נכנסים לשטח האירוע עצמו (את מי פוגשים, איזה מידע מקבלים ממנו, מה ההנחיות לצוות וכו')?

מענה מנטאלי / רגשי

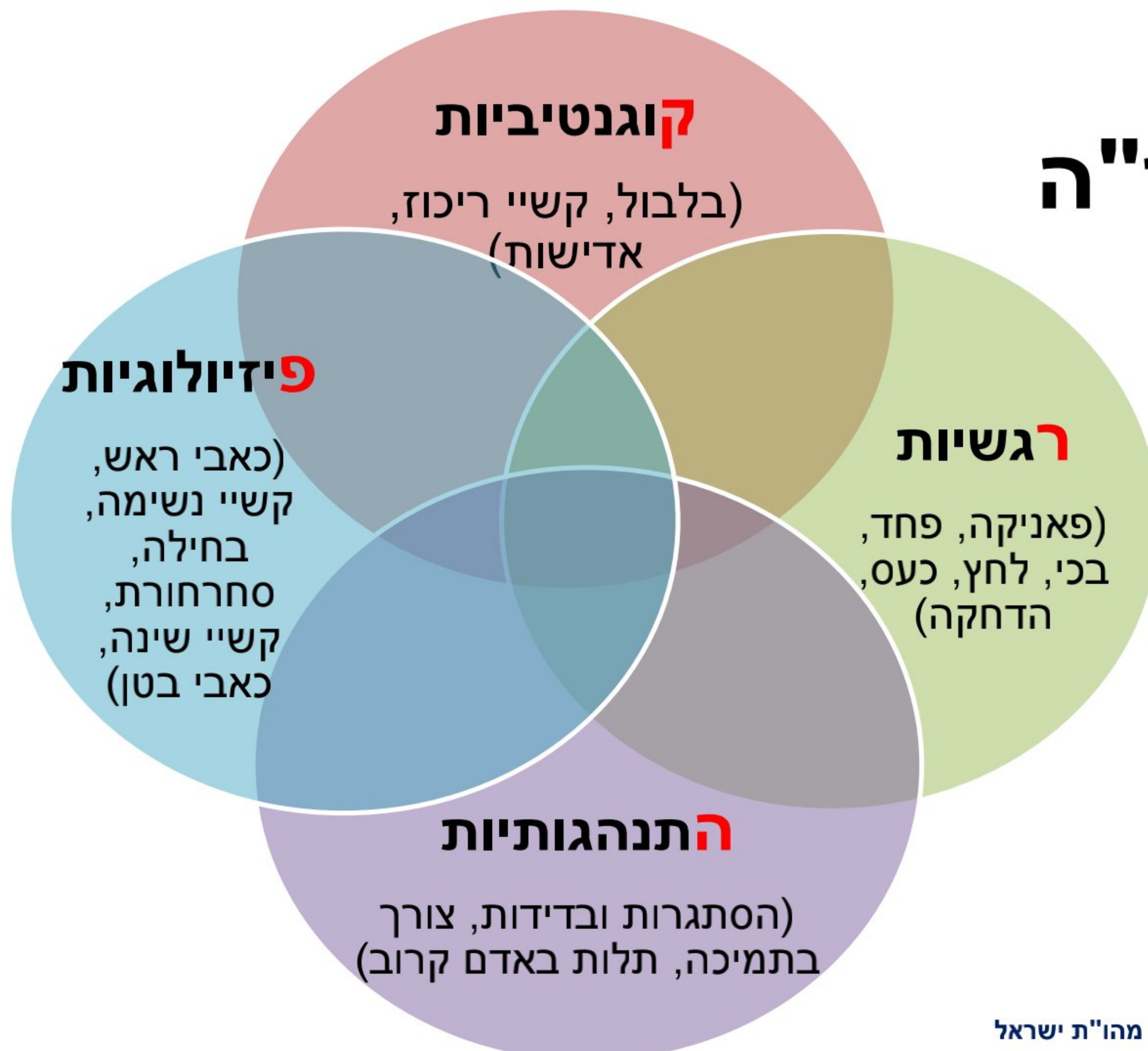
תגובה נורמאלית למצב לא נורמאלי

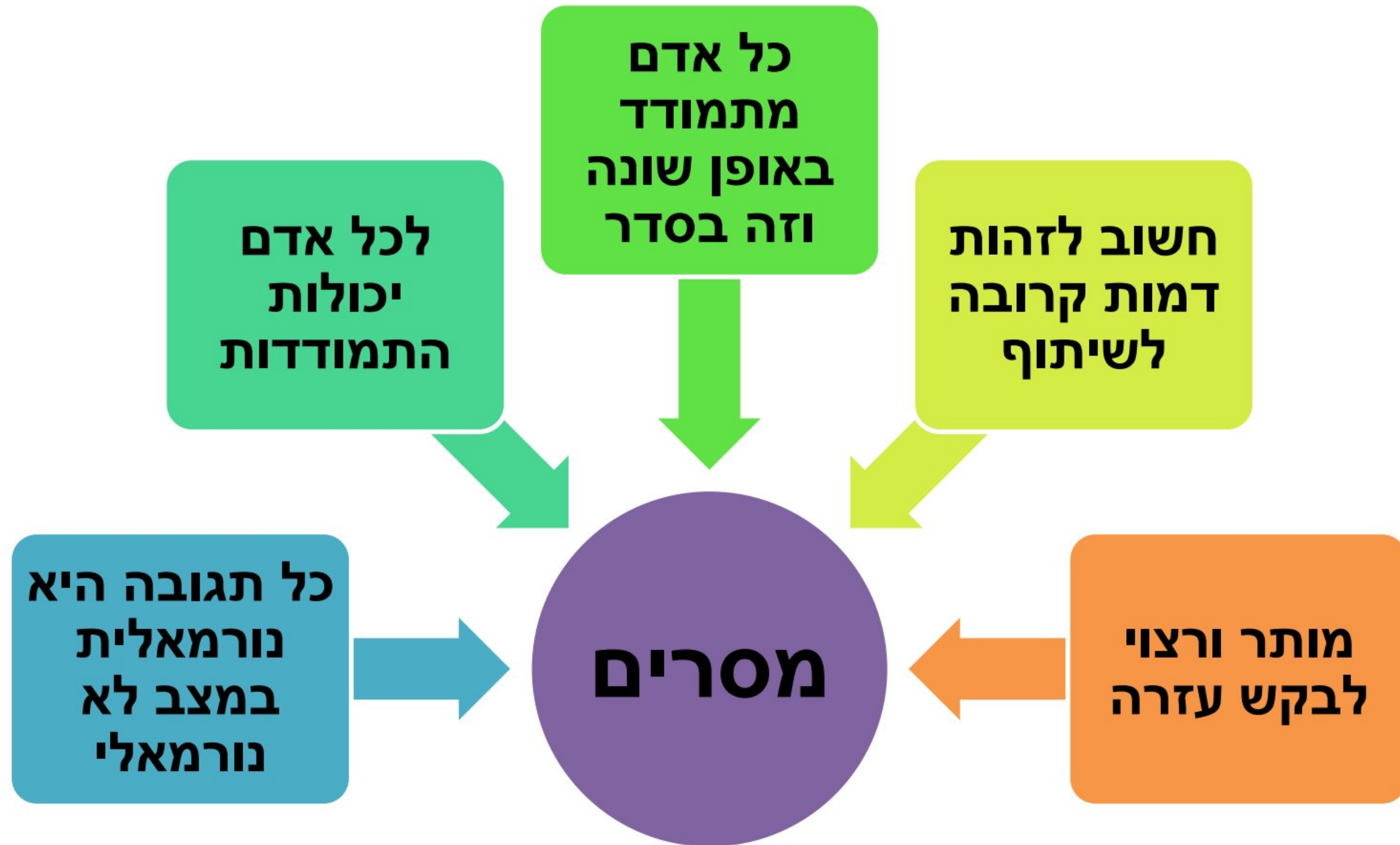
המנהל כמדגיש שימור עצמי

תגובה נורמאלית למצב לא נורמאלי

קפרי"ה

מסרים מומלצים לעובדים

מעש"ה

מחוייבות עידוד לפעולה שאלות הבניית רציפויות

מתנ"ה

מגע תנועה נשימה היגד

שמירה עצמית לאחר אירוע ובכלל

מודל ABC

להקשיב לעצמנו ולצרכים שלנו, לייצר איזונים בחיים.
להתחבר לתחנות הדלק כדי לא להתרוקן ולשמור על קשרים
והמשכיות החיים.

להסתכל על מה שיש לי ולשתף בקושי, לא להישאר עם הקושי לבד.

A Awareness מודעות

מה 'שיא הקיבולת' שלי, מה הגבולות שלי, מהם הצרכים שלי, רגשות שלי, הקשבה לגוף

B Balance איזון

צורך למצוא מקומות מאזנים עבורי. הגדרת סדרי עדיפויות. חלוקה בין עבודה, מנוחה והנאה

C Connection קשר

קשרים בעבודה ומחוצה לה. חיבור לדברים שאנו אוהבים. מציאת סיפוק ומשמעות

וויסות רגשי בשליטה עצמית

